

Ние можеме, ако и не сжвсѣмъ, да нарѣчеме инстинктивна работа само работата на пчелите, които творатъ вѣчно едни и сжщи шестижгални мрѣжаци и които ги пжлнатъ еднакво съ медъ. Мравете испжлняватъ сжвсѣмъ разнообразни дѣла. Въ дѣлата на мравете ние трѣба да допустиме творчески понятия. Ние можеме да предположимъ, че ластавицата вие своето гнѣздо инстинктивно, защото почти сичките ластавичеви гнѣзда сж еднакви и защото съ тая работа са занимаватъ само двѣ животни, мжжското и женското; но мравете ни представляватъ сжвсѣмъ друго явление, т. е. у тѣхъ работатъ нѣколко хилѣди животни една и сжща работа и работатъ я правилно; у тѣхъ сжществуватъ свободни работници, робове и надзиратели; най-послѣ, у тѣхъ сж изградени темници за робовете, и тие робове са хранатъ отъ свободните работници. А може ли да напредне тѣхната работа безъ езикъ и безъ взаимно понимание? Дарвинъ е сжбралъ достаточнo факти, изъ които са види, че и животните иматъ свои понятия за различни предмѣти. Не сжществува вече никакво сжмнѣние, че животните иматъ и свои езици, чрезъ които предаватъ едно на друго своите понятия. „Но гласътъ на животните, говори Цимерманъ, при едни и сжщи условия, остая неизмѣнимъ, когато звуковете на човѣческата рѣчь представляватъ разнообразни измѣнения не само у различни народи и въ различни части на свѣтътъ или на земните поѣсе, но и у единъ и сжщи народъ, при единъ и сжщи езикъ, даже и у единъ и сжщи човѣкъ, който може да изражава едно исто усѣщание съ различни звукове.“ Сичкото това е така, но ако жи-